

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ
ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
здобувачів вищої освіти**

МОЛОДЬ – АГРАРНИЙ НАУЦІ І ВИРОБНИЦТВУ

***Ad linguas et culturas per cognitionem
(до мов і культур через пізнання)***

23 квітня 2025 року

**Біла Церква
2025**

УДК 001.895:338.43:378-053.6:811:008:165(063)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, професор, ректор.

Варченко О.М., д-р екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Філіпова Л.М., канд. с-г наук.

Ковальчук І.В., канд. юрид. наук.

Резнік В.Г., старш. викладач.

Куманська Ю.О., канд. с.-г. наук.

Славінська О.В., начальник редакційно-видавничого відділу.

Відповідальна за випуск – **Славінська О.В.**, начальник редакційно-видавничого відділу.

Ad linguas et culturas per cognitionem (до мов і культур через пізнання): матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти. 23 квітня 2025 р. Білоцерківський НАУ. – 39 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

Ел. адреса: <http://science.btsau.edu.ua/taxonomy/term/34>

ЗМІСТ

Мариненко М.О., Зелінська В.А. Сутність використання лексико-семантичного поля «хвороба тварин» в розрізі підготовки сучасного фахівця в сфері ветеринарної медицини.....	3
Мартиненко О.Є., Цвид-Гром О.П. Сім'я австронезійських мов: лексико-граматичні характеристики.....	5
Степенко Д.І., Цвид-Гром О.П. Лексичні полонізми в українській мові.....	7
Шибецький І.О., Марчук В.В. Innovation of beer technology.....	9
Гаврилюк К.О., Погоріла С.Г. Основні чинники комунікативних бар'єрів у професійному спілкуванні лікаря ветеринарної медицини.....	10
Гарська Ю.П., Ігнатенко В.Д. Жести у французькій комунікації.....	12
Ємельянова О.В., Погоріла С.Г. Роль освітнього середовища у формуванні комунікативної компетентності лікаря ветеринарної медицини.....	13
Капелюх В.О., Ігнатенко В.Д. Англіцизми у психології: мовні запозичення та їх вплив на наукову термінологію.....	15
Карнах Я.В., Рєзнік В.Г. Структурно-семантичні та функціональні особливості прикметників у сучасній німецькій мові: теоретичний аспект.....	16
Козачук В.С., Тимчук І.М. Особливості побудови ефективного діалогу між ветеринарним лікарем і власником тварини.....	17
Козлова Я.С., Ігнатенко В.Д. Verlan як соціолінгвістичне явище сучасної французької мови.....	19
Мариненко М.О., Зелінська В.А. Сутність використання лексико-семантичного поля «хвороба тварин» в розрізі підготовки сучасного фахівця в сфері ветеринарної медицини.....	20
Міщенко О.С., Рєзнік В.Г. Види та моделі словотвору у сучасній німецькій мові: структурно-семантичний аспект.....	22
Нечоса Д.О., Чернищук Ю.І. Роль молоді в аграрній науці та виробництві України.....	23
Срібна К.С., Погоріла С.Г. Особливості вживання сленгу та жаргону у професійній комунікації лікарів ветеринарної медицини.....	24
Степенко Д.І., Ордіна Л.Л. Роль козацьких літописів у формуванні української історичної термінології.....	26
Красюка А.А., Чернищук Ю.І. Рідна мова як основа стійкої культурної самоособистості.....	27
Шпачук М.М., Чернищук Ю.І. Мова як інструмент культурної ідентифікації в глобалізованому світі.....	28
Федунова О.Є., Цвид-Гром О.П. Латинські запозичення в європейських мовах: лінгвістичний та культурологічний аспекти.....	29
Церковна А.В., Столбецька С.Б. Інтеграція французької лексики в англійську мову: лінгвістичний аналіз.....	31
Шваб М.С., Рєзнік В.Г. Формування міжкультурної компетентності молодших школярів засобами навчання німецької мови.....	32
Скуловатова О.В. Роль та значення діджиталпсихології в умовах міжкультурної аграрної комунікації.....	33
Козоріз Д.С., Пилипенко І.О. Особливості вживання харчових фразеологізмів у сучасному англомовному дискурсі ЗМІ.....	35
В'юнник Д.В., Чернищук Ю.І. Специфіка перекладу поезії.....	36

виробничих процесів сприяє впровадженню сучасних технологій і підвищенню конкурентоспроможності сільського господарства. За даними Національної академії аграрних наук України, молоді науковці активно працюють над розробкою новітніх технологій у галузі землеробства, тваринництва та агроекології. Їхні дослідження спрямовані на підвищення ефективності виробництва та збереження природних ресурсів. Важливим аспектом є створення умов для професійного зростання молоді через участь у науково-практичних конференціях, стажуваннях та міжнародних програмах обміну. Такі заходи сприяють обміну досвідом та інтеграції українських молодих фахівців у світову наукову спільноту. Особливу увагу варто приділити вивченню іноземних мов, зокрема англійської, як ключового інструмента для участі молоді в міжнародному науковому співтоваристві. Англійська мова відкриває можливості для доступу до сучасної аграрної літератури, участі у конференціях, стажуваннях, грантових програмах та спільних дослідженнях. У сучасному аграрному дискурсі активно використовуються такі терміни, як smart farming, sustainable agriculture, precision agriculture, які не мають повноцінних українських відповідників, що підтверджує актуальність володіння фаховою англійською. Формування професійної іншомовної компетентності має стати невіддільною частиною підготовки аграріїв нового покоління. Підтримка молодіжних ініціатив у аграрній сфері є запорукою сталого розвитку сільського господарства України. Необхідно забезпечити доступ молоді до сучасних знань, технологій та фінансових ресурсів для реалізації їхніх проєктів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. URL:https://naas.gov.ua/content/publiczna-informaciya/naukovy_rozrobky/
2. Креативні підходи молоді до питань майбутнього розвитку АПК. URL:<https://nubip.edu.ua/node/91285>
3. URL:https://nati.org.ua/docs/science/2023/Conference_26052023_p001.pdf
4. Молодь, наука та інновації в українській агропромисловості. URL:https://galinfo.com.ua/news/molod_nauka_ta_innovatsii_v_ukrainskiy_agropromyslovosti_425619.html

УДК 81'276.5:316.77:636.09:616-051

СРІБНА К.С., здобувачка вищої освіти

Науковий керівник – **ПОГОРІЛА С.Г.,** канд. пед. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ОСОБЛИВОСТІ ВЖИВАННЯ СЛЕНГУ ТА ЖАРГОНУ У ПРОФЕСІЙНІЙ КОМУНІКАЦІЇ ЛІКАРІВ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

Анотація: розглядається особливість вживання сленгу та жаргону лікарями ветеринарної медицини у професійній комунікації.

Ключові слова: професіоналізми, спілкування, професійна комунікація, лікарі ветеринарної медицини, сленг, жаргон.

Професійна комунікація у будь-якій галузі має свої особливості, і ветеринарна медицина не є винятком. Поряд з офіційною термінологією у повсякденному спілкуванні ветеринарних лікарів нерідко використовуються сленг та жаргон. Ці лінгвістичні явища мають свої причини виникнення та функції. Так, професійне мовлення фахівця не обмежується лише вживанням термінів. Спеціалісти часто вживають професіоналізми (професійну лексику) та номенклатурні назви. В лексиконі загального та порівняльного літературознавства професіоналізм визначається як "слова або словосполучення, що вживаються в професійному жаргоні представниками певної професії. Професіоналізми безпосередньо пов'язані з професійною діяльністю" [1, с. 451-452].

Метою роботи є дослідити особливості професійної комунікації лікарів ветеринарної медицини.

О. Павлова пояснює професіоналізми таким чином: "...напівофіційні слова чи словосполучення, які частіше поширені в розмовному мовленні серед людей певної професії, спеціальності, але, по суті, не є строгими науковими позначеннями понять" [2, с. 51].

У швидкому темпі роботи, особливо в екстрених ситуаціях, використання коротких, влучних сленгових виразів дозволяє швидко передати необхідну інформацію. Наприклад, замість розлогого опису симптомів може використовуватись одне влучне слово. Для сленгу характерне фамільярне, емоційно-експресивне забарвлення. З метою увиразнення свого мовлення, мовці часто вживають жартівливі, глузливо-іронічні висловлювання. Робота ветеринарного лікаря часто пов'язана зі стресом, співчуттям та емоційним вигоранням. Вживання жартівливих або іронічних сленгових виразів може слугувати своєрідним механізмом психологічного захисту та розрядки напруги.

Як зазначає Є. Редько, відомий дослідник українських соціолектів, «ці елементи, найприкметніше відбиваючи неоднорідність та стратифікованість суспільства, стають ідентичними маркерами представників різних соціальних груп і репрезентують їхні світоглядні, ціннісні та комунікативні особливості» [3, с. 3].

Оскільки професійне мовлення медичних працівників має низку особливостей, зумовлених як потребою у швидкій та ефективній комунікації, так і впливом соціального та культурного середовища, то вживання професійного жаргону та сленгових виразів вживаються з метою спрощення обміну інформацією між колегами. Медичний сленг формується під впливом багатьох чинників, зокрема спеціалізації, досвіду, освітнього рівня та регіональних мовних норм. Варто зазначити, що хоча жаргон часто є неофіційним і не входить до нормативного словника медичної термінології, він виконує важливу функцію — забезпечення оперативності спілкування та передачі інформації в межах професійного середовища. У цьому контексті пропонуємо розглянути приклади найуживаніших сленгових виразів, поширених серед лікарів ветеринарної медицини та медичного персоналу. Наприклад, хірургічну стерилізацію тварин у ветеринарній практиці іноді неформально називають "кастрат". Молодих спеціалістів, навіть після завершення формального навчання, у професійному середовищі можуть називати "зеленими" або "студентами", що вказує на їхню відносну відсутність практичного досвіду. У ситуаціях, пов'язаних із евтаназією, часто вживаються евфемізми — "усипити", "відпустити", "дати спокій", що дозволяє пом'якшити емоційне навантаження як для лікарів, так і для клієнтів. Повторні візити пацієнтів іноді позначають терміном "речек" — калькою з англійського слова *recheck*. Клієнта, який часто звертається до лікаря, можуть називати "постійником". Також у професійному середовищі спостерігається тенденція до скорочення опису симптомів або клінічних станів: замість повного опису стану дихання, лікар може коротко сказати "хрипи", що є достатньо інформативним для колег. Подібне лаконічне мовлення спрощує комунікацію та дозволяє оперативно реагувати на клінічні ситуації.

Водночас, лікарям ветеринарної медицини треба бути обережними з використанням професійного сленгу та жаргону під час спілкування з власниками тварин — це може призвести до непорозуміння, відчуження та втрати довіри. Клієнти можуть не зрозуміти специфічних термінів або ж сприйняти їх як прояв непрофесіоналізму. Також при спілкуванні з фахівцями суміжних галузей (біологами, зоотехнологами, фармацевтами) використання специфічного ветеринарного сленгу може ускладнити взаєморозуміння та ефективну співпрацю.

Отже, вживання сленгу та жаргону у професійній лексиці є важливими елементами, що відображають соціальну та професійну диференціацію суспільства. Розуміння їхніх особливостей допомагає краще орієнтуватися в різних комунікативних ситуаціях та ефективніше взаємодіяти з представниками різних соціальних та професійних груп. Важливо пам'ятати про контекст використання цих видів лексики та зважати на потенційні ризики непорозуміння при спілкуванні з людьми, які не належать до відповідної групи. Хоча сленгові вислови не є частиною офіційної термінології, вони відіграють важливу роль у щоденній роботі лікарів, сприяючи налагодженню комунікації в межах професійної спільноти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Лексикон загального та порівняльного літературознавства. Голова ред. А. Волков. Чернівці: Золоті Литаври; 2001. 634 с. URL:https://shron1.chtyvo.org.ua/Volkov_Anatolii/Leksykon_zahalnoho_ta_porivnialnoho_literaturoznava_tva.pdf?PHPSESSID=u2dln31802v451g8n6nvnd0o30
2. Павлова О. Терміни, професіоналізми і номенклатурні знаки (до проблеми класифікації спеціальної лексики). Вісник Нац. ун-ту "Львівська політехніка". Серія "Проблеми української термінології". 2008. 620. С. 49–54. URL:https://vlp.com.ua/files/09_38.pdf
3. Редько Є.О. Соціальні діалекти (арго, жаргон, сленг) : методичні рекомендації до міжфакультетської вибіркової дисципліни. Харків, 2020. 98 с. URL:https://philosophy.karazin.ua/ua/rkafedra/metod_ua/pdf/redko_socialni_dialekty.pdf

УДК 093.3(477):091(314.15)

СТЕПЕНКО Д.І., здобувачка вищої освіти

Науковий керівник – **ОРДІНА Л.Л.**, канд. пед. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

РОЛЬ КОЗАЦЬКИХ ЛІТОПИСІВ У ФОРМУВАННІ УКРАЇНСЬКОЇ ІСТОРИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ

У тезах висвітлено історіографію козацьких літописів, проаналізовано науковий доробок літописів Самовидця, Г. Граб'янки, С. Величка, розглянуто використання українських історичних термінів, що забезпечують літературну легітимність.

Ключові слова: козацький літопис, історіографія, українська історична термінологія.

Козацькі літописи відіграють ключову роль у формуванні української національної самосвідомості та історичної термінології. Вони не лише фіксували важливі події минулого, а й сприяли розвитку української історіографії та закріпленню понять, що описували політичні, соціальні та військові процеси.

Історична термінологія – це сукупність понять, що використовуються для опису історичних подій, явищ і процесів. Вона включає назви політичних структур, військових формувань, соціальних станів і правових понять. Проте, на сьогодні, в українській історіографії недостатньо досліджень, які б висвітлювали події української історії з використанням історичної термінології.

Актуальність проблеми дослідження полягає у більш детальному аналізі формування історичної термінології в козацьких літописах XVII-XVIII ст. Самовидця, Г. Граб'янки та С. Величка.

Мета дослідження – теоретично обґрунтувати історичні умови формування української термінології в козацьких літописах Самовидця, Г. Граб'янки та С. Величка.

Історичні літературні твори XVII-XVIII ст., так звані козацькі літописи були виразниками козацької ідеології, суспільно-політичних поглядів та відтворювали історію Гетьманщини. З XIX ст. відомими стали твори «Літопис Самовидця», літопис Григорія Івановича Граб'янки та літопис Самійла Васильовича Величка.

Літопис Самовидця (1672-1702). Автор – невідомий, але він був очевидцем подій, тому цей літопис відзначається деталізованими описами. Характерною рисою літопису є реалістичне відтворення історичних подій національно-визвольної війни другої половини XVII ст. в Україні. У літописі Самовидця фіксуються такі історичні терміни, як «Козацьке військо», «Старшина», а також опис структури козацького війська: гетьман, полковник, сотник. Термін «Україна» вжито понад 70 разів. Цитата з Літопису Самовидця: «І воювали наші предки за Україну, аби мати свободу козацьку, а не бути під гнітом шляхетським», «Козацьке військо було основою оборони козацької доби, а Старшина – вищою ланкою організації та управління, що забезпечувала дисципліну і керівництво всередині спільноти козаків[1]».

Граб'янка Григорій Іванович був істориком українського козацтва, з 1730 року –